בחוץ. כדכתיב (במדבר כט) מלבד מטאת הכפורים והוא אינו כתוב

כאן אבל אילו ואיל העם דווהא

כתבינהו קרא אחר הוצאת כף ומחתה

ולא אינטריך לן לשבש סדרא דקראי:

המר קרה ויצה ועשה וגו'. וזו יציחה

ראשונה האמורה בפרשה הילכד על

כרחך מקמי הולאת כף ומחתה עביד

להו בהפסקה שביניהם לעבודת היום:

השר לבש לבר. חלמה זו היה פשיטה

שניה שמע מינה יש הפסקת חילוף

דמתניתא דמשבשא קראי: ה"ג קראי

כתיבי וכו'. ולח גרם תרי: חינו

רואה פר ושעיר הנשרפים. אלמא

שריפתן בעוד שכהן גדול לבוש בגדי

שכל הפרשה נאמרה על הסדר וכו'. ואי כסדרן כתיבי וכן הסדר

שמוליאן בלבישה ראשונה ואין עבודה חילונה של בגדי זהב מפסקת

בין עבודת היום להולאת כף ומחתה לא משכחת לה וכו' כבר

פרשתיה בפרק אמר להם הממונה (לעיל דף לב.): בשעיר הנעשה

שכל הפרשה כולה נאמרה על הסדר חוץ

מפסוק זה מאי מעמא אמר רב חסדא גמירי

גדול ומקדש בו ביום ואי אמרת כסדרן

כתיבי לא משכחת לה אלא שלש מבילות

וששה קידושין מתקיף לה רבי זירא ודילמא

מפסיק ליה בשעיר הנעשה בחוץ אמר אביי

אמר קרא יויצא ועשה את עולתו מיציאה

ראשונה עביד אילו ואיל העם רבא אמר

אמר קרא 2ופשט (6) את בגדי הבד שאין

ת"ל יאשר לבש כלום אדם פושט אלא מה

שלובש אלא מה תלמוד לומר אשר לבש

שלבש כבר מתקיף לה רבה בר רב שילא ואימא דמפסיק ליה בשעיר הגעשה בחוץ הכתיב ויצא ועשה וכל הפרשה כולה

נאמרה על הסדר והא קראי כתיבי ואת

חלב החמאת יקטיר המזבחה והדר יואת פר החמאת ואת שעיר החמאת

ואילו אנן תנן יהרואה את כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר

אף משלח דהשתא והמשלח דמעיקרא משמע רבא אמר אמר קרא ייעמד

חי שער מתי יהא זקוק לעמוד חי עד שעת כפרה ואימתי שעת כפרה בשעת

מתן דמים ותו לא אתי משלח מצאו בשוק לכהן גדול אומר לו אישי כ"ג עשינו

שליחותך מצאו בביתו אומר לו מחיה חיים עשינו שליחותו אמר ∞רבה כי

מיפטרי רבנן מהדדי בפומבדיתא אמרי הכי מחיה חיים יתן לך חיים

ארוכים ומובים ומתוקנין *אתהלך לפני ה' בארצות החיים אמר רב יהודה

זה מקום שווקים יכי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך וכי יש שנים

של חיים ויש שנים שאינן של חיים אמר רבי אלעזר אלו שנותיו של אדם

המתהפכות עליו מרעה למובה יואליכם אישים אקרא אמר רבי ברכיה אלו

תלמידי חכמים שדומין לנשים ועושין גבורה כאנשים ואמר רבי ברכיה הרוצה

לנסך יין על גבי המזבח ימלא גרונם של תלמידי חכמים יין שנאמר אליכם

אישים אקרא ואמר רבי ברכיה אם רואה אדם שתורה פוסקת מזרעו

ישא בת תלמיד חכם שנאמר ייאם יזקין בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו

וְרָחַץ אֶת בְּשֶׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ וְלֶבַשׁ אֶת

בְּגָרִיוֹ וְיָצָא וְעָשְׂה אֶת עלתו ואת עלת העם

2. וּבָא אַהַרוֹ אֵל אֹהֵל

בּי יֶּבֶּי בִּיְוֵין בֶּי אוֶיל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בִּגְּדִי הַבְּּדִ אֲשֶׁר לְכַשׁ בְּבֹאוֹ

אָל הַקְּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם: אָל הַקְּדֶשׁ וְהִנִּיחָם

ייקרא טז כג ויקרא טז כג את חֵלֶב הַחַטָּאת.

יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: יִקְטִיר הַמִּזְבַּחָה: ויקרא טז כה

4. וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת

שְׁעִיר הַחַשָּׁאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר

בַקרש יוציא אֶל מְחוץ

למחנה ושרפו באש את

ערתם וְאֶת בְּשָּׂרָם וְאֶת

פּוְ שָּם. וֹיקוֹא טוֹ כוּ 5. וְהַמְשַׁלֵחַ אֶת הַשָּּעִיר

לְעַלְאוֹל יְכַבֵּט בְּעָדִיוּ לְעַלְאוֹל יְכַבַּט בְּעָדִיוּ בְּמִים בְּעַרְיוּ בְּמִים בְּעַרְיוּ בְּמִים בְּעַרְיוּ בְּמִים בְּעַרְיוּ בְּמִים בְּעַרְיוּ בִּמְיִם בִּעַרְיוּ בִּמְיִם בִּעַרְיִי יְבוֹא אֶל בַּמְיַבְּט הַמְּחֲבֶּרִ: וויקרא טז כו הַמְּחֲבֶּרָוּ אֹתְם יְכַבַּט 6.

המחנה: ויקרא טז כח וַפַּוְבֶּוּה יִיקוֹא טוּ כּוּר 7. וְדַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלֶה עָלֶיו הַגּוֹרְל לְעָזְאוֹל יְעָמֵד חַי לְפָנֵי יְיִ לְכַפֵּר עָלֶיו לְשַׁלָּח אתוֹ

פרשם:

ויקרא טז כד

עא.

מסורת הש"ם

א) ולטיל יט ל לא זבחיי יט:], 3) לעיל לב., ג) [לעיל סח:], 7) [לעיל מ: סה.], ס) [עיין בע"י ותמלא שינוינוסחאות], ו) [הרואה יראה שהפסוקים רחוקים זה מזה כי פרשת ושנות חיים כתיב אליכם אישים אקרא כתיב שם ח' פסוק ד' ובכן מלוה לכוון דעת רש"י ועי ח"א], 1) [ל"ל לנסך], ה) ד"ה נכנס וד"ה ולהטיב

(ה) גמ' רבה המר המר

אמר רב חסדא גמירי ה׳ טבילות וי׳ קידושין, ואי כסדרן, כלומר כמו שכתובה עבודת היום, לא תמצא אלא שלש טבילות. וה פירושו, טבילה לתמיד של שחר שהוא קודם . (כתיב) בגדי קדש [הם] ובסוף עבודה כתוב ובא את בגדי הבד וגו', וכתיב בתריה ורחץ את בשרו במים במקום קדוש וגו', ויצא ועשה את עולתו וגוי. שלמו הערודות ראלו עושה עבודת היום ומניח הרף והמחחה ויוצא מוכל ועושה אילו ואיל העם כו׳, ואחר כך טובל עוד . לפיכך אמר רב חסדא כל הפרשה נאמרה על כל הפושה נאמוה על הסדר אלא מובא אהרן אל אוהל מועד ואילך. . כשבא המשלח אומר לכהן שליחותנו. בפומבדיתא כי הוו מיפטרי רבנן מהדדי לך חיים ארוכים טובים . ומתוקנים. שנאמר כי ארד יוסיפו לך. ומה הן שנות . חיים השנים המשתנין לו לאדם מרעה לטובה. אתהלך לפני ה' בארצות החיים, זה מקום שווקים. תלמידי חכמים (שיושבים)

ל) לעולה, ואחר כך כתיב כשבא ללבוש בגדי לבן (כתיב) בגוי קוש (חום) ורחץ במים את בשרו ולבשם, וכתוב מפורש הכל סדר עבודת היום. ונכנס ומוציא המחתה ויוצא וטובל ומשלים,

קרא ופשט. נ"ב אחר הולאת כף ומחתה בבגדי לבן: (ב) רש"י ד"ה אף ושלחו:

המשלח כו׳ ונשא השעיר עליו את כל עונותם

י [שדומין] כנשים ועושיו

הגהות הב"ח

בוץ היא: ואילו אימורי הטאת. לדברי הכל וע.ז בתר הכי עביד להו (כשטובל) בטבילה שלישית עם אילו ואיל העם: אימא חוץ מפסוק זה ואילך. לא נכתבה על הסדר: שביש מתניתה. ואימא שריפת הפר והשעיר אחר טבילה שלישית: אמר קרא והמשלח את השעיר וגו'. ובאותו לשון עלמו נאמר והשורף אותם דמשתעי בשריפת הפר ושעיר ושניהן כתובין אחר ואת חלב החטחת ועל כרחך שילוח השעיר מקמי הקטרת אימורים הוה כדכתיב ושלח את השעיר במדבר והדר ואת חלב החטאת על כרחך והמשלח דכתיב בתריה כאדם שהפסיק הענין שהיה מדבר בו וחוזר ומסיימו ואומר ואותו שילוח שאמרתי לך למעלה המשלחו מטמא בגדים ובאותו לשון עלמו נאמר והשורף: מה והמשלח. אף על פי שנכתב אחר אימורי חטאת דמעיקרא הוא אף והשורף אף על פי שנכתב אחריהן מעיקרא הוא: **אדרבה מה שורף דהשחא**. שהרי לווי עיקר שריפתן אחר אימורי חטאת נאמר כדכתיב ואת חלב החטאת וגו' והדר ואת פר החטאת יוליא ושרפו: אף המשלח דהשחא. דווקא כתב אחר אימורין ושילוח שעיר האמור למעלה מהם הכי קאמר ונשא השעיר עליו את ⁽²⁾ עונותם ושלחו המדברה כשיג'ע זמן שילוחו: **והמשלה מעיקרא משמע.** כאדם שחוזר לענין שהפסיק בו וכמו שפירשתי ושילוח שעיר במקומו נכתב מדלא הדר וכתב אחר אימורין ושלח השעיר והמשלחו יכבס בגדיו: רבא אמר. לא מלית אמרת דשילות שעיר לא במקומו נאמר דהא לא הזקיקו לעמוד שם אלא עד שעת כפרה והיא עבודת היום דמתן דמים: אתי משלה. ליום המחרת: מלאו בשוק. מכבדו לפני הבריות ואומר לו אישי כהן גדול וכו': מחייה חיים. הוא הקדוש ברוך הוא עשינו שליחותו: מפטרי מהדדי. שהיה אחד נוטל רשות מחבירו לשוב לביתו: אחהלך וכו'. איידי דאיירי בחיים מתוקנים נקט לה: זה מקום שווקים. שאדם מוצא לקנות מזונותיו ולפי שהיה דוד מטלטל נע ונד היה מתפלל על הדבר: שמההפכות עליו. מי שהיה עני בילדותו ונעשה עשיר לעת זקנותו דומה לו כאילו עכשיו נעשה חי מתוך מיתה: אליכם אישים אקרא. D בראש פרשת ושנות חיים

בגדים בין עבודת היום להוצאת כף ומחתה. ורבא לא אאתהפתיה דרבי זירם החי חלה לפרושי טעמה

רבינו חננאל

הוא להכי נקט ליה: שדומין לנשים. ענותנין ותשושי כה: חישים. לשון אשה מדלא כתיב אנשים: D (שנסך) יין וכו'. אישים לשון קרבן אשה:

א) נ"ל ל"ל שהוא קודם לעבודת היו

ועמהם המוספון וממיד של בין הערבים, לפיכך לריך להפסיק אילו ואיל העם בין עבודת היום להוצאת ה מה בגבדי לבן, אילו ואיל העם לממיד של בין הערבים, ררי חמש, ממיד של שסיק בין מילו ואיל השם לממיד של בין הערבים בגבדי וכב, עבודת היום להוצאת היום בגבדי וכב, שם). יעבוד חיי. על כתקך ללמדנו שאם מת אתה, דאי לא למאי אתה, אם תאמר שלא ישלחנו עד לאחר מתן דמים ליכתוב יעמד בבגדי וכב שם. בגבדי וכב שם עליו, היו לא למה להי, אלא שאם מת לריך להביא אתר (העיד מש). עד שתר יה שלא ימות, עד שעת כפרה. הא אם מת אחד לכך להביא את לכיר עד שיכפר בדמו של חבירו (העיד מש).

ריצמא מפסיק דהו בשעיר הגעשה בחוץ. ואפילו לר׳ אליעזר דאמר שכל המוספין היו עם תמיד של בין הערבים אחר עבודות היום יפסיקם בשעיר (הפנימי) [המילון] לבד ויעשהו קודם הוצאת כף ומחתה והוא הדין נמי (דהוי מגי למימר) אחד מן המוספין, ושעיר דנקט משום דרבי עקיבא שאומר שהיה מקריבו קודם אילו ואיל העם. ה״ר יוסף. אבר קרא ויצא ועשה את עודתו ברי. זו היא יניאה ראשונה של עבודות חוץ, שיניאה שכתובה שם כדי לשתוט שעיר הפנימי אין זו יניאה של עבודות חוץ כי הכל צורך ענודות פנים. בדום ארם פרשש אדא שה שדובש בר'. חימה דלעיל פרק אמר להם הממונה (לג, א) איכא דרריש גבי ה' טבילות וי קידושין כלום אדם פושט אלא מה שלובש אלא מקיש פשיטה ללבישה כר'. וייל דהכא דריש מדכתיב אשר לגש ולעיל דריש מהיקש. מ"ר. ועוד מימה לריב"א דהא אמריען לעיל פרק הממונה [לד, ב] בשחר היה לבוש פילוסין כר' ובערב היה לבוש [הינדויין] כר' א"כ

ינכנם להקטיר קטורת של בין הערבים ולהטיב את הנרות. תימה הוא דלא קתני תמיד של בין הערבים ושמא יש לומר משום דכבר תנא ליה ברישא במילחיה דר"ע: ולהמיב את הנרות. הא דלא תנא להדליק את הנרות שהיתה

בין הערבים אבל הטבה בלפרא הואי נ"ל דדילמא בימי שמעון הלדיק נשנית משנה זו וכן מתניתין דתמיד (דף לג.) דתנן מי שוכה בדישון המנורה נכנס ומלא שתי נרות מזרחיות דולקות מדשן את השאר ומנים את אלו זה היה כמו כו בימי שמעון הלדיק מלאן שכבו פי׳ משמת שמעון הלדיק מדשנו כו' ואם כן בימי שמעון הלדיק היו דולקין אותן שתי נרות מזרחיות עד הערב והיה לריך להטיב אותם ברישא ואחר כך היה עושה הדלקה ולהכי נקט ולהטיב את הנרות ולא קתני להדליק משום דהטבה היתה קודם כדפרישית: לא משבחת דה אלא ג' מבילות. לעיל פ' אמר להם הממונה (דף לב. ד"ה ואי) פירשתי:

ָּלְעַזָאוַל הַמִּדְבָּרָה: לָעַזָאוַל הַמִּדְבָּרָה: י יי, ווּ ויקרא טז י אַתְהַלַּךְּ לִפְנֵי זְיִי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: ריי הנשרפין ואילו אמורי חטאת בתר הכי מקטיר להו אימא חוץ מפסוק זה ואילך ומאי חזית דמשבשת קראי שביש מתניתא אמר אביי אמר קרא והמשלח יוהשורף מה משלח דמעיקרא אף שורף דמעיקרא אדרבה מה שורף דהשתא

מריח

יגורים קטרט 9. כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לְךְ: משלי ג ב

אליכם אישים משלי חד אַדָם: אָדָם: משכי חי 11. אָם יַוְקָּיוֹ בְּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעְפָר יָמוּת גְּוְעוֹ: מַרִיחַ מִיִּם יַפְּרָחַ וְעְשָׁה :קציר כמו נטע

מוסף רש"י

שכל הפרשה כולה נאמרה על הסדר. נאמרו המקראות על סדר העבודות המתחלפות. כסדרן נפרשה כך סדר ענודתם, חוץ מפסוק זה. שכתב הולחת כף ייי. שכעל יאלחת כף ומחתה עם עבודות הפנימיות ולא הפסיק טפטיניות ונח יטפטיק עבודת אילו ואיל העם בינחיים והיה לו לכחוב בתחילה וילא ועשה את וגו' ואח"כ וכא עולמו שוכנו וגו ומו כ וכמ אהרן להוליא כף ומחתה ואח"כ ופשט את בגדי הבד והניחס שם ורחץ את בשרו במים ולבש כל השנה. ועשה המוספין ותמיד של בין הערבים (לעיל לב.) וביאה זו היא

ק מסר עשיים שומו ושאה.

מסר בעשים שומו ושאה של המזבח ישקה ת״ח שנקראו אישים. ואם ראה שהתורה פוסקת מזרעו, ישא בת העס והקטרת למנולי פר ושעיר שנעשים נחון בנגדי זהב וטובל ומקדש ופושטן ולוגש בגדי לגן ובל אל אהל מוער להוציא שנקראו אישים. ואם ראה שהתורה פוסקת מזרעו, ישא בת לה הכף ולאת הממחה שהקטיר בה הקטרת לפני ולפניס (ויקרא זו בארץ שרשו וגו׳ מריח מים יפרית.

מנודת היום להולאת כף ומתחה (ישיר בב). גמירי. הלכה למשה מסיני, חמש טבילות. בי ביום (שס) רעשרה קידושין.

עבודת היום להולאת כף ומתחה (ישיר בב). גמירי. הלכה למשה מסיני, חמש טבילות. לא משבחת לה אלא שלש טבילות. בפרות היום מהמות קף ותחום, לעביר לבנו, גבריי היום להיים להיים להיים בבירות יום כיום לפנו לעבור היים בפרות היים ידיו ורגליו מן הכיור (ופייר ים). היי אמרת ססדרן, של עצודות כתינ מקרם זה, לא משכחת לה אלא שלש טבילות. אחם לממיד של שחר ואחת בינו ובין עבודת היום כולה עם הולאת כף ומחחה, ואחת בין הולאת כף ומחתה לאילו ואיל העם

לאו היינו לבש כבר. י"ל (דילמא) [דמ"מ] בגדי בד הן כולן אע"ג דמקרא מפקינן לעיל שפחוחין מהן. והא תרי חצב החשאת וגו' ואת פר החשאת וגו'. ומימה כלאו הכי מיקשי ליה דשריפת פר ושעיר כתובה היא אחר אילו ואיל העם והיא היתה קודם כמו ששנינו לעיל. י"ל כי משום הך קשיא אין לריך להגיה מפסוק זה ואילך שכל זה תלוי בפסוק זה דובא אל אהל מועד ויצא ועשה את עולתו דסדר הוצאת כף ומחתה ואילו ואיל העם לא נאמר כסדר מתרי טעמי, חדא דאילו ואיל העם מקמי כף ומחתה ועוד דשריפת פר ושעיר היתה לפניהם, אבל אימורי מטאת ושריפת פר ושעיר תרי קראי באפי נפשייהו. ה"ר ויסף. אך שורך. דשעיקרא. ולכך מוקמינן ליה קודם אילו ואיל העם אחר שילוחו של שעיר מיד. זה שקום שווקים. שהיה מתפלל על עלמו שהיה נע ונד וגם על ישראל כשיגלו שימצאו ארץ מלאה כל טוב ויוכלו לעסוק בחורה.